

halo^{mini}

Kapak Çizimi: Damla Kısa

tema: güç

Güç, insanlık tarihinin karmaşık bir gerçeğidir. Toplumlara yönlendiren ve dönüştüren bu kavram, bazen insanlığın ellerinde parlayan bir ateş, bazen de karanlıkta gizlenen bir silüet olabilir. Ancak gücün gerçek anlamı, nasıl kullanıldığıyla belirlenir. Bu sayıda, gücün farklı yüzlerini keşfediyoruz.

tasarım

Kapak tasarımı, George Orwell'in "1984" adlı romanındaki "Büyük Birader" karakterinin *politik gücünü* simgeleyen gözlerinden ilham alınarak oluşturuldu.

**BIG BROTHER
IS WATCHING**

YOU

1984, George Orwell

Edebiyat ve Sanat Dergisi / mini dergi 1

içindekiler

Editör:

Esila Vunay Yavaş

Redaktör:

Zeynep Arıtoprak

Sanat Yönetmeni:

Damla Kısa

Grafik Tasarım:

Rana Aleyna Çalışkan

Sosyal Medya

Koordinatörü:

Kübra Türkyılmaz

Yazarlar:

Şeyda Yonca Ertaş

Simay Sığırıcı

Yağmur Çağlayan

01 Tema'ya Giriş: **Güç**

02 Tablo İncelemesi:
Guernica, Picasso

05 Roman İncelemesi:
Frankenstein

Şeyda Yonca Ertaş

08 Bitkilerde Bu Ay: **Yılan
Bitkisi (Paşa Kılıcı)**

09 18. Yüzyılda Kadın:
Pamela

12 Titans Dizisi: **Sebastian
Sanger** karakter
incelemesi

Simay Sığırıcı

14 Film İncelemesi:
Barbie 2023

19 Yeraltı Dünyasının
Güçlü Tanrısı: Hades

Yağmur Çağlayan

Web adresi:

haloedebiyat.wordpress.com

İnstagram:

@haloidergisi

Eser alımı:

haloidergisipau@gmail.com

temaya giriş: güç

Şeyda Yonca Ertaş

Gücün hayatımız üzerindeki etkisini hiçbirimiz yok sayamayız. Sosyoekonomik güç, patriyarkal güç, hayal gücü, fiziksel güç... Her biri hayatımızın ve benliğimizin derinliğine işlenmiş olan güçler. Kimi bizi pozitif anlamda iyileştirse de, kimi yaşam enerjimizi sömürür. Ve maalesef bazı güçleri ortadan kaldırmak için çok daha fazla güç gerekir. Güç hayatımızın bu kadar içindeyken benliğimizi ondan mahrum edemeyiz. Herkes hayatının belli bir alanında güç ister. Bu konunun püf noktası, hakimiyeti güç saplantısına değil, kendimizi de bulduğumuz güce vermemizdir. Gücün hâkim olduğu hayatları gerek çevremizden gerek okuduğumuz eserlerden görebiliyoruz ve hangimiz onların sefalet içinde olmadığını söyleyebilir ki? Diğer taraftan gücün kontrolünü eline almış olan insanların yaşamı tek kelimeyle büyüleyicidir. Bizi hem varlığıyla zehirleyebilir hem de hayatımızda çiçekler açtırabilir. Bu dengeyi elde edebilmektir önemli olan. Hayatta bazı insanların güç zehirlenmesi yaşadığını görmemiz gerekiyor ki diğerlerimiz bundan ders alabilsin, ve bunu kendi çıkarına göre kullanabilsin.

Gücün etkisini iyiye kullanmak cesaret ister. Örneğin Yahuda; İsa'nın yanında durup onun mesajını dünyaya yaymasına yardım edebilecekken, ona ihanet etmeyi tercih etti.

Bu bağlamda tarihteki en önemli insan figürlerinden biri olan İsa'yı yok edebilmenin verdiği güç, Yahuda'yı baştan çıkardı. Öteki taraftan mucizevi güçleriyle insanları şaşkına çeviren İsa, Yahuda'nın ihanetinden başından beri haberdar ve bunu engelleyebilecek güce sahipken, olacak olanlara razı olmayı seçti. Bu olaya bakınca gücün tam olarak nasıl kullanılabileceğini, etkilerini ve tamamen birbirlerinden farklı olduklarını görmek mümkün. Belki Yahuda kendi gücünü farklı şekilde kullansaydı bambaşka bir hikâye görebilirdik. Tanrının bu yazgısı, yüzyıllar sonra gelecek olan insanlara ders olsun diye yazılmıştı belki. Bunların hiçbirini de tabii ki net olarak hiçbir zaman bilemeyeceğiz. Ama en azından kendi payımıza alabileceğimiz çok ders var. Bu aya güçlü bir başlangıç yapmak için bu tema altında birkaç analiz yapmak, konuyu bilincimizde daha aydınlık bir yere taşıyacaktır.

tablo incelemesi:

Guernica, Picasso

Gücün İnsanlığın Üzerindeki Yıkıcı Etkisi, Şeyda Yonca Ertaş

Güçten bahsedince kimimizin aklına güzel şeyler gelirken kimimiz ondan korkar. Yaratıcı, faydalı etkilerinin yanı sıra yıkıcı etkisi çoğu insanı dehşete düşürür. Bu sayımızda sizinle insanlığı gücüyle mahvetmiş Nazilerin yaptıkları zulmü görmemizi ve anlamamızı sağlayan Guernica eserini inceleyeceğiz. Bu eser hala en savaş karşıtı eser olarak bilinir ve tarihe de böyle geçmiştir. 1937 yılında Alman ve İtalyanların desteğini alan Francisco Franco, yapılan yeni savaş uçaklarının İspanya'nın Guernica kasabasında denenmesini istedi. Yaklaşık olarak 20 uçağın kasabayı bombalamasının ardından şehir yok edildi. Çoğu bina yıkılmış, yıkılmamış olanlar ise kullanılamaz hale gelmişti.

Stratejik bir konumda bile olmayan Guernica'ya yapılan bu saldırı hem yeni savaş taktiklerini denemek hem de yerel halk isyanlarını bastırmak için yapılmıştı.

İlk olarak esere baktığımızda sanatçının diğer eserlerindeki renk skalasının tam aksine bu eserin siyah beyaz olduğunu görürüz. Buna pek tabii tesadüf olarak bakamayız; eserdeki **siyah** ölümü temsil ederken **beyaz** ise yaşamı temsil eder, kimi sanat tarihçileri ise bu renk seçiminin kaosu daha iyi yansıttığı için seçildiğini öne sürer. Çok soyut bir resim olduğunu düşünebiliriz ama soyut olmasının yanı sıra bir o kadar da realist bir eserdir.

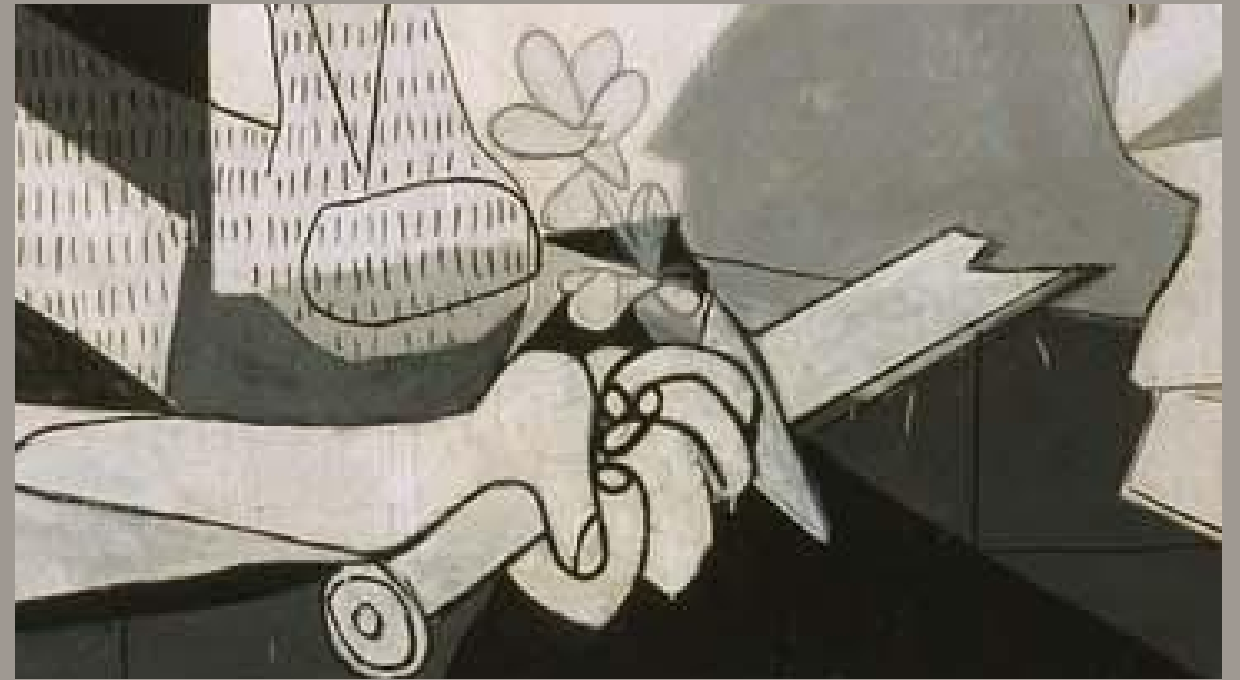
tablo incelemesi: Guernica, Picasso

Tabloda gözümüze çarpan birçok sembol vardır; bunlardan biri resmin sol tarafında bulunan boğa sembolü. Boğa İspanya'nın resmi sembollerinden biri olarak kabul ediliyor ve boğanın kuyruğunun yukarıya doğru olduğunu görüyoruz. İspanya halkını temsil eden boğanın kuyruğunun havada olması, halkın kızgın olduğunu bize gösteriyor. Bu yorumun yanı sıra bazı sanat tarihçileri boğanın **Fraco'nun ordusunu**, sağ tarafındaki atın ise **Cumhuriyetçileri** temsil ettiğini savunuyor. Boğanın hemen altında bir kadın ve kucağında bir bebek görüyoruz, bu savaşın yıkıcı etkisinin insanlara nasıl yansıdığını ve kadının boğadan, İspanya'dan, yardım istediğini bize gösteriyor.

Resmin ön kısmında yerde yatmış vücudu parçalara ayrılmış olan (köylü ya da asker olduğunu bilmediğimiz) bir adam görüyoruz. Elinde üzeri çiçeklerle bezenmiş kırık bir kılıç görüyoruz, bu çiçekler biten umudun tasviridir. Diğer elinde ise Goya'nın* eserlerindeki İspanyol köylüleri andıran izler görüyoruz. Kimi bunu sanatçının Goyard'ın etkisi ile yaptığını söylerken kimi ise bunun stigma* olduğunu söylüyor.

*Goya: Romantizm akımının önde gelen isimlerinden olan İspanyol ressam ve gravür sanatçısı.

*Stigma: Çoğulu stigmata, Yunanca kökenli bir sözcüktür. İşaret, damgalama, ve iz gibi anlamlar taşır. Dini anlamda İsa'nın çarmıha gerilişi sırasında bedeninde oluşan izlere verilen isimdir. İsa'nın katlandığı çile bağlamında stigmata hiçbir fiziki sebebi olmaksızın bedende belirgin olarak ya da görülmeyen acı duyusu şeklinde İsa'nın yara izlerinin insanlarda (ellerde, ayaklarda ve göğsünde) ortaya çıkmasıdır.

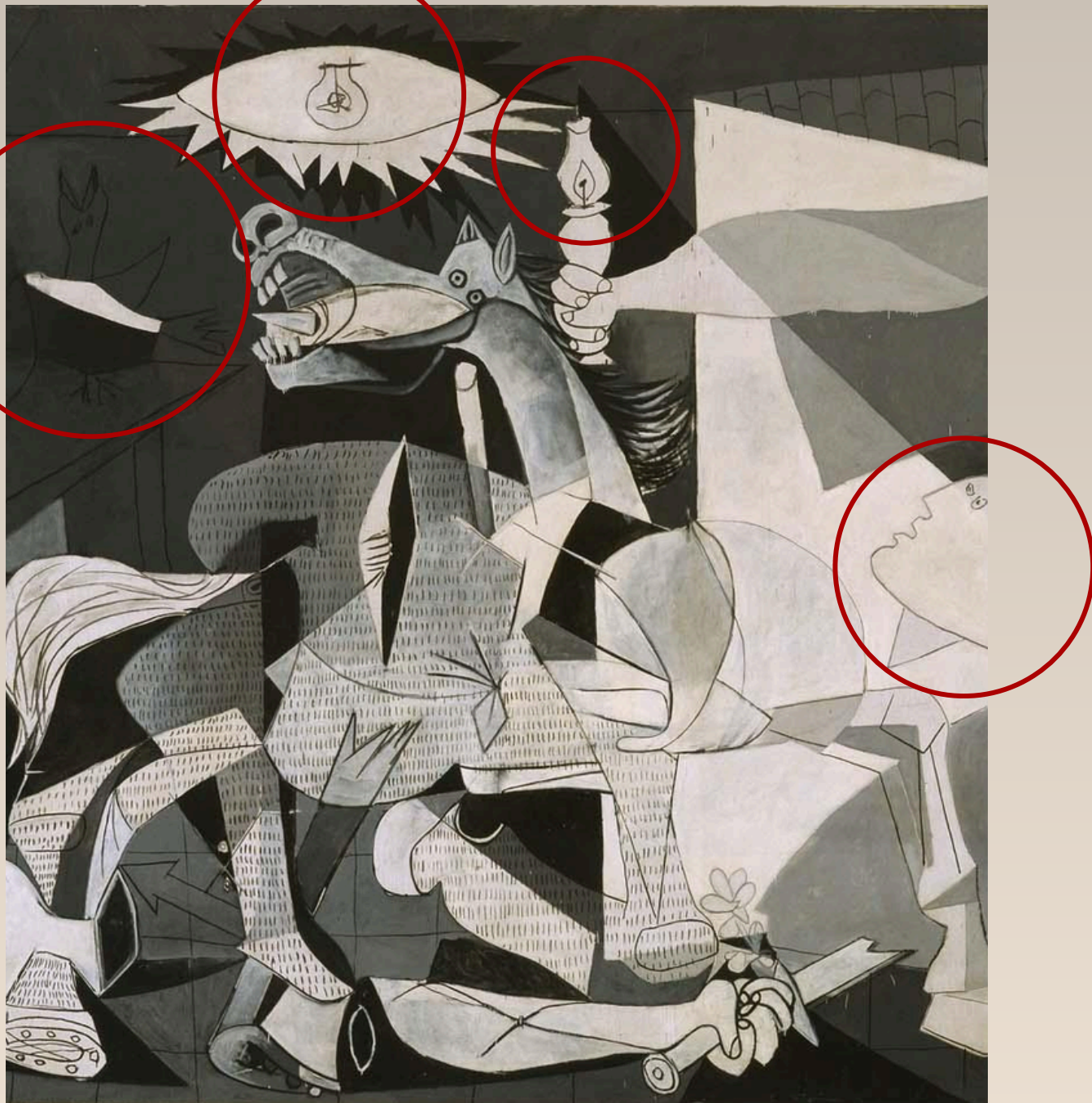

Resmin tam merkezinde bulunan atın hançerlenmiş ve düşmek üzere olduğunu görüyoruz. At İspanyolları, vücuduna saplanmış olan hançer ise halka uygulanan şiddete karşı onların teslimiyetini temsil ediyor. Atın dili ise tıpkı kucağında bebek olan kadının dili gibi sivri resmedilmiştir, bu bize acı çığlıkların bir tasviridir. Atın üzerinde bazı desenler görüyoruz, bunlar sanatçının resmin üzerine yaptığı kolajlardır ve bununla sanatçı, Guernica haberini gazeteden öğrendiğinin mesajını veriyor.

tablo incelemesi: Guernica, Picasso

At ile boğa arasında sağ kanadında bir zeytin dalı taşıyan, ve üzerinden beyaz ışık çıkan ağlayan bir güvercin görüyoruz. Sanatçı bu güvercini ağlatarak bize barışın yok olduğunu gösteriyor. Atın tam üzerinde odayı aydınlatan bir ışık görüyoruz, bu ışık üzerine birçok yorum yapılmış. Göze benzeyen bu ışığın tanrıyı ifade ettiğini iddia eden sanat tarihçilerinin yanı sıra bunun aslında patlayan bomba olduğunu ifade eden sanat tarihçileri de vardır. Yapılan yorumlar arasında ışığın hakikati, cumhuriyeti, adaleti, umudu temsil ettiğini söyleyenler de vardır. Atın sağ tarafında elinde gaz lambasıyla camdan hızlıca içeri giren, korku dolu gözlerle etrafa bakan bir kadın figürü görüyoruz. Bu figür umuda bir çağrı, umudun hala bitmediği şeklinde yorumlanıyor. Korku içindeki bir başka figür ise diğer kadının hemen altındaki kadın olduğu düşünülen kişi.

Bu kadın sembolik olarak halkın içinde bulunduğu duruma rağmen hala bir şeyler umut ettiğini ve ışığa bakarak o umudun peşinden gittiğini gösteriyor.

Tablonun en sol tarafında ise yanan bir evden kaçmaya çalışan ateşlere sarılmış, ellerini havaya kaldıran bir erkek görüyoruz. Alevler eserin geri kalanında olduğu gibi savaşın yıkıcı gücünü, çaresizliği ve ölenlerin bıraktığı ıstırabı gösteriyor. Bu adamın bir elinin uçak şeklinde olması ise sanatçının bombardıman uçaklarına yaptığı bir göndermedir. Ve bunların yanı sıra eseri soldan sağa doğru renklerin siyahtan beyaza doğru yoğunluğun azaldığını görüyoruz. Renklerin kontrastının yüzey boyunca keskin bir şekilde değişmesi, hareketin görsel kinetik enerjisiyle görsel dramatik bir yoğunluk yaratıyor. Tüm bu yorumlara rağmen sanatçı bu eseri hakkında, "Sembollerini tanımlamak ressamın görevi değil, resme bakan kişiler sembollerini anladıkları gibi yorumlamalıdır." demiştir. Ve bu eserle ilgili çok popüler bir hikâyeye vardır. Bir gün bir Nazi askeri sanatçıyı evinde ziyaret eder ve Guernica'ya bakarak "Bunu sen mi yaptın?" der sanatçı ise "Hayır bunu siz yaptınız." diye cevap verir.

roman incelemesi:

Frankenstein

Kazanani Olmayan Bir Güç Savaşı, Şeyda Yonca Ertaş

"Çok şey yapıldı, diye haykırdı Frankenstein'in ruhu -daha fazlasını, çok daha fazlasını başaracağım; daha önce işaretlenmiş adımları atarak yeni bir yola öncülük edeceğim, bilinmeyen güçleri keşfedeceğim ve dünyaya yaratılışın en derin gizemlerini açacağım."

Roman, literatürde "Frankenstein ya da Modern Prometheus" olarak geçer. Aslında hikâyenin adından bile sonu bellidir. Prometheus insanlığı Zeus'tan gizlice yaratır ve onlara ateşi armağan eder. Daha sonra bunu öğrenen Zeus, Prometheus'u bir kaya parçasına bağlar ve kargalar her gün Prometheus'un karaciğerini yer. Karaciğer kendini yenilediğinden Prometheus'a sonu gelmez bir ceza verilmiştir. Tanrıçılık oynamanın yanlış bir eylem olduğunu mitolojik hikayeler de bize yüzyıllar öncesinden söylemişlerdir.

Birbirlerinin aynası olan bir yaratıcı ve onun yarattığı... Victor Frankenstein ve yarattığı canavarının hikayesi yıllardır insanlığın dilinden düşmüyor. Bizi bu kadar hikâyenin içine çeken; iki karakterin de benzer çaresizliklerinin olması ve bir türlü ortak payda da buluşamamalarıdır. Kim kime sözünü geçirecek diye beklerken aslında zamanın ikisinden de sadece bir şeyleri götürdüğünü, ve içinde bulundukları durumun ikisine de zararı olduğunu ne yazık ki hikâyenin sonunda fark edebiliriz.

Victor, kibrinde boğulmak üzere olan, bilime ilgi duyan bir öğrenciyken aslında kendi gücüne yenilen bir karakterdir. Yarattığından o kadar çok korkar, iğrenir ki onunla aynı ortamda durmaya bile tahammül edemez ve onu terk eder. Yaratığımız ise dünyaya gerçek bir bebek gibi gelmiştir ve tanrısı onu terk ettiği için dünya üzerindeki her şeyi kendi öğrenir, kendi yapar. Yaşadığı onca şeyden sonra tanrısından tek beklentisi yanına bir eş yaratmasıdır; fakat onu yaratan tanrısı sayılabilecek Victor yaratığının bu dediğini yapmaz ve yine onu yalnızlığıyla baş başa bırakır. Hikâye ilerledikçe birbirlerine karşı bir güç savaşı içerisinde görürüz karakterlerimizi. Victor, yaratığına bir eş yapmamak için direnirken, yaratığı ona bunu yaptıran kadar tanrısını cezalandırır. Fakat ikisi de bu öfke ateşiyle yanıp kavrulurken Victor sevdiklerinden, yaratık ise ilk başta sahip olduğu masumiyetten, sevecenlikten ve içindeki insani duygularından olur.

Şeytan'ın bile onu beğenip teşvik edecek yoldaşları, akranları vardı. Bense yapayalnız ve hor görülen biriyim.

İçimde hiçbir gücün söndüremeyeceği bir cehennem taşıyordum.

Hikâyeyi katman katman okuyup sindirdiğimizde ellerindeki güçleri, tamamen birbirlerini yok etmeye adanmış bir ikili görürüz. Victor, kendinde yaratma gücünü görmüştü ama onun bu gücü aslında Victor'da nefret uyandırmıştı. Yaratığı ise devasa boyutta olduğundan, fiziksel gücünü masum insanların hayatlarını alarak kullanmıştı ve bunu sadece sözünü tanrısına geçirmek için yapmıştı. İki tarafın da kendilerince haklı ve haksız taraflarının olduğunu görebiliriz ama gücünü bir diğerine kabullendirebilmek adına hayatı böylesine bir ızdıraba döndürmek ne kadar mantıklı? Ve son olarak sizce gerçek güç hangisindeydi? Tek derdi yalnızlık olan, tanrısından sadece bir eş dileyen yaratığını çirkinliğiyle yalnızlığa mahkûm eden Victor mu? Yoksa Victor'un tüm sevdiklerini, dileği gerçek olmadığı için elinden alan canavar mı?

Frankenstein'in Kütüphanesi:

John Milton - Kayıp cennet

Goethe - Genç Werther'in Acıları

Plutarch - Şanlı Yunanlılar Ve Romalılar'ın Yaşamları

Constantin François De Volney - Yıkıntılar

(Bu kitabı diğerlerinin aksine dinlemiştir ve bu sayede dünya tarihini bilir.)

Mary Shelley

1797 yılında Londra'da doğan Mary Shelley, radikal siyasi düşüncelere sahip yazar William Godwin ve dönemin etkili kadın hakları savunucusu Mary Wollstonecraft'ın kızı olarak dünyaya geldi. Annesi Mary, doğum sırasında vefat edince babası tarafından büyütüldü. Edebiyat ve felsefeye olan ilgisi, babası ve çevresinin etkisiyle gelişti. Çocukluğunun büyük bölümünü kitap okuyarak ve hikayeler yazarak geçirdi. Mary, 1814 yılında dönemin popüler romantik şairlerinden Percy Bysshe Shelley'ye âşık oldu. Ancak Percy Shelley o dönemde evli olduğu için ikili, İsviçre'ye kaçmak zorunda kaldı. Mary, bu dönemde henüz 17 yaşındaydı ve babası William Godwin, bu ilişkiye karşı çıktı. Percy'nin eşinin 1816'da ölümünün ardından Mary ve Percy Londra'ya dönerek evlendiler. Sonrasında İtalya'ya yerleştiler. 1816 yazında Lord Byron*, Mary Shelley ve Percy Shelley arasında en iyi gotik korku hikayesini yazana ödül verecekleri bir yarışma düzenlendi.

Bu yarışma sonucunda Mary Shelley, yarı uyanık bir kabus sonucu aklına gelen "Frankenstein" fikrini romana döktü. Roman, 1818 başlarında "Frankenstein ya da Modern Prometheus" adıyla yayımlandı. Romanın oluşumunda, İngiltere'deki sanayi devriminin etkisi yanı sıra düşünür Locke ve Hobbes'un etkileri de görülmekte, aynı zamanda erken yaşta annesini kaybetmiş olmanın etkilerini de taşımaktadır. Mary Shelley, 1822 yılında eşini bir tekne kazasında kaybettikten sonra Londra'ya döndü ve 1851 yılına kadar profesyonel yazarlık yapmaya devam etti. Mary Shelley, genellikle "Frankenstein" kitabıyla anılsa da ayrıca "*Lodore*," "*Falkner*" (1837), "*Perkin Warbeck*" gibi eserlere imza attı. Ayrıca 1826 yılında yayımlanan apokaliptik* bir roman olan "*The Last Man*," insanlığın yavaşça yok oluşunu inceleyen eser de Mary Shelley'e aittir.

*İngiliz şair

*Anlaşılmaz, kapalı, karanlık (söz veya yazı)

bitkilerde bu ay:

yılan bitkisi (paşa kılıcı)

Simay Sığircı

Yeni bir içerik olan “Bitki Köşesi” ile karşınızdayım. Bu ayın temasını “Güç” olarak belirlediğimiz için bitki köşemizde; gücü, şiddeti ve korunmayı simgeleyen Yılan Bitkisini (halk arasında Paşa Kılıcı diye de bilinir) inceleyeceğiz.

Bu bitkimizin ana vatanı Batı Afrika’dır ve bilinen altmış türü vardır. Latincesi *Sansevieria*’dır. Ana vatanından da belli olacağı üzere sıcak ortamları sever, bu yüzden bakımı kolay bir iç mekân bitkisidir. Bu türlerin en dikkat çekici özellikleri ise uzun, ince ve dikine uzayan sert yaprakları olmasıdır; belki de sağa sola dağılmadan uzadıkları ve tarih boyunca bir bütün olarak kalmayı başardıkları için gücü simgelemiş olabilirler. Uzunlukları 15-40 cm arasında değişkenlik gösterirken, yapraklarının rengi yeşil ve sarı kenarlıklıdır. Bazı türleri uçlarında kadifemsi canlı renkler bulundurur. Hava temizleme özelliği sayesinde ortamdaki kötü kokuları içine hapseder, karbondioksit seviyesini düşürür ve temiz hava salgılar.

Eğer bu bitkiye bakmayı düşünürseniz, susuzluğa dayanıklılığı sayesinde haftada iki ya da üç kere dinlenmiş suyla sulamak yeterli olacaktır. Ayriyeten yapraklarına su püskürtmeniz lazım olabilir çünkü uzun ve dikine uzayan yaprakları çabuk solabilir. Solan kısımlar düzenli olarak ilkbahar ve yaz aylarında budanırsa bitkinizde bir problem olmayacaktır.

Sularken bitkiniz için en önemli besin olan sevgiyi göstermeyi unutmayın! Güzel bir ilgiyle baktığınız Paşa Kılıcı bitkiniz yılbaşına doğru çiçeklerini açabilir ve ortama çok hoş bir koku yayar.

Paşa Kılıcı hakkında bir efsaneye göre boyu bir metreyi geçtiğinde, tutulan dilekler kabul olurmuş. Eğer böyle bir olayla karşılaşırsanız hem kendiniz için hem de bizim için dilek tutmayı ihmal etmeyin!

18. yüzyılda kadın: Pamela

Simay Sığircı

18. Yüzyıl İngiltere'si bize günümüze dair ve tüm dünyayı ilgilendiren pek çok şey anlatıyor. Eski İngiltere'ye baktığımızda kadınlar, bırakın önemli işlerin bir parçası olmayı, patriyarkal sistem yüzünden zar zor seslerini duyurabiliyorlardı. Kadına nasıl davranıldığını ve erkeklerin kadınları nasıl gördüğünü, Samuel Richardson "Pamela" adlı eserinde başarılı bir şekilde işlemiştir ve zamanında ses getiren bir roman olmuştur. Richardson, o dönemlerde mevcut olan sınıf farkını ve bu farkların yaşam tarzlarından evliliğe kadar hayatları nasıl etkilediğini kaleme alırken aynı zamanda dinine bağlı bir karakteri yazdığı için Hristiyan genç kızların dikkatini çekmeyi başarmıştır. Hem kitabın yazarlığını hem de editörlüğünü yapan Richardson, ne kadar çok sayfa yazarsa o kadar çok para alacağı için kitabının sayfalarını oldukça uzun yazmıştır ve neredeyse iki yüz sayfada yazılabilecek roman, beş yüz sayfayı bulmuştur. Tabi ki bu beş yüz sayfada açıklanan birçok konu daha az sayfa kullanılarak açıklansaydı eğer, bu kadar ses getirebilir miydi orası da bir soru işaretidir. Romana kısa bir bakış atarak 18. Yüzyıl İngiltere'sinde kadının yerini biraz daha iyi anlayabileceğimizi düşünüyorum.

Pamela, okuma yazma bilen fakat okula gitmemiş, alt tabakada yetişmiş bir kızdır. Evinde çalıştığı ve üst tabakadan olan beyinin dikkatini çekmiştir ama beyi ona adeta malıymış gibi davrandığı için ailesine bunun ne kadar rahatsız edici olduğunu mektuplarında yazmıştır.

18. yüzyılda kadın: Pamela

Burada, eski İngiltere toplumunun kadını hangi pozisyonda gördüğüne dair fikir yürütebiliriz çünkü mektupların içeriğine bakılırsa, Evin Beyi'nin Pamela'yı beğendiğini fakat bu beğenisini rahatsız edecek şekillerde Pamela'ya yansıttığını rahatlıkla anlayabiliriz. Beğenisinin yanı sıra Pamela'nın çalıştığı evin hanımı öldüğü için artık yeni patronu evin hanımının oğlu olmuştur. Oğlu, yani Evin Beyi Pamela'ya bu nedenden dolayı da üstten bakarak "Ben ne istersem o olur." ya da "Ben ne istersem onu yaparsın." şeklinde tavır almış ve bu tutumları da Pamela'nın mektup içeriğine yansıtmıştır.

Erkeklerin gücü, dominantlığı ve takıntıları karşısında kadınların toplumdaki pozisyonları erkeklerin gerisinde kalmıştır. Erkeklerin baskın olduğu toplumda kadınların işinin sadece mutfak, temizlik ve çocuk olduğu düşünülmüştür. Kadınlara ikinci cinsiyet rolü biçilip, o dönemdeki kadınların başka bir çaresi olmadığından eşleriyle hayatlarını büyük oranda ekonomik güvence için birleştirmişlerdir. Romanda olduğu gibi, Evin Beyi sayesinde geleceğini sağlama almak istemesi Pamela'nın evliliğinde büyük bir rol oynamıştır. O zamanlarda kadınların evliliğe adeta bir "anlaşma" gözüyle baktıklarını söyleyebiliriz.

18. Yüzyıl da evliliklerden sonra iki cinsiyet de farklı sorumluluklar üstlenmiştir. Erkeklerin sorumluluğu günümüzde hâlâ devam eden algılarla aynıdır; çalışıp evin geçimini üstlenmek. Bu tür algılar yine toplumlarda var olan patriyarkal gücün yarattığı olumsuzluklardır. Kadınların sorumluluğu ise tahmin edildiği üzere, evi idare etmek ve çocuklarla ilgilenmektir. Erkek egemen toplumlarda kadınlara bu tür işler her zaman biçilmiştir ve biçilmeye de devam etmektedir. Pamela'da gördüğümüz gibi, Evin Beyi çalışırken, Pamela evin işlerinden sorumludur.

Bu sorumlu oldukları işlerde sınıf sistemi de önemli bir rol oynamıştır. Bildiğimiz üzere, Pamela alt tabakadan gelen bir kızıdır ve üst tabakaların gözünde bir değeri yoktur fakat Evin Beyi ile evlendiklerinde, üst tabakanın gözünde itibar kazanmıştır. Burada kadınların mevcut durumlarında bile ne olacaklarına erkeklerin karar verdiğini görüyoruz. Eğer alt tabakadan bir kadın saygı görmek istiyorsa, üst sınıf bir erkekle evlenmesi gerekmektedir. Sınıflar arası evlilik hoş karşılanmadığı ve yasak olduğu halde Evin Beyinin, Pamela'ya olan takıntısının gücü bu yargıları yıkmayı başarmıştır. Bu takıntısının gücü, henüz Pamela'yı okumamış okuyuculara masum gelebilir fakat yukarıdaki paragrafta da belirttiğim gibi Pamela, Evin Beyinin obsesif davranışlarından, her istediğini elde edebilecekmiş gibi davranmasından rahatsızdır.

18. yüzyılda kadın: Pamela

Ekonomik özgürlüğün yanında halkın içine karışıp bir parçası olmak bir zamanlar İngiltere’de yaşamış kadınlar için zordu, ve bu kitap sayesinde Pamela, kadın okuyucuların gözünde adeta bir kahraman olmuştur. Geleceğine yön vermek istemesi ve bunun için evlilik planlarını ilmek ilmek işlemesi o dönemdeki İngiliz kadınlar için bir yol gösterici kitap haline gelmiştir. Evlilik konusunun yanı sıra Pamela dinine çok bağlı bir kızıdır, ailesi onu böyle yetiştirmiştir. Evin Beyinin hareketlerinden bu denli rahatsız olmasını ve bize kitapta sürekli ne kadar inançlı olduğunu belirtmesini, dinine olan bağlılığının gücüyle bağdaştırabiliriz.

Kitaba ve geçmiş dönemdeki sorunlara bakıldığında günümüzde çoğunun gidip azının kaldığını görüyoruz.

Yukarıda değindiğim sorunlar, günümüzde coğrafyaya göre devam etmektedir. Bazı bölgeler iki cinsiyete de eşit davranmaya başlarken diğer bölgelerde kadınlar hâlâ ikinci cinsiyet olarak görülüyor. Erkek egemen toplumlarda kadınlara bu şekilde muamele edilmesi, kadınları hiçbir zaman ikinci cinsiyet algısından çıkamayacağını düşünmekteyim. Hem ekonomik anlamda hem de özgürlük anlamında kocalarının, babalarının ya da oğullarının kısıtlamalarıyla her gün karşı karşıya kalan kadınları, bulundukları toplumları anlamalarını istemek şu anlık büyük bir olay olarak gözükebilir ama ileride kadınları hangi pozitifliklerin beklediğini bilemeyiz.

Titans Dizisi: Sebastian Sanger karakter incelemesi

Ölçüsüz Güç, Simay Sığırıcı

Sebastian Sanger Kimdir?

Titanlar dizisinin dördüncü sezonunda karşımıza çıkan ve DC evrenine ait bir kahraman olan Sebastian Sanger diğer bir adıyla Kardeş Kan (Brother Blood), hayatı boyunca insanlar tarafından dışlanmış ve yaşamını devam ettirmek için tutunacak dal arayan bir karakterdir. Biyolojik annesinin kehanete göre kız çocuk doğurması gerekirken erkek doğurması, annesinin üye olduğu tarikatın ceza olarak Sanger'ı annesinin elinden almasına sebep olmuştur. Yıllar sonra başka bir aile tarafından evlat edinilen Sanger, içindeki sevgi açlığı yüzünden üvey annesiyle kısa sürede bağ kurmuştur. Fakat Sebastian'dan hemen sonra bir kız çocuğunu evlat edinmeleri ve Sebastian'ın tüm eşyalarının kız kardeşine verilmesi, küçük yaşlarda bilinçaltına yetersizlik hissini aşılamıştır. Yetişkin hayatında icat ettiği bir oyunu oyun şirketine pazarlamada başarısız olan Sebastian; psikolojik olarak kendisini tatmin eden ve kendisinin bir hiç olmadığına inandıracak uğraşlar bulmaya çalıştığı esnada, ruhsal olarak aralarındaki bağın ne olursa olsun hiç kopmadığı biyolojik annesi (May Bennet) büyücülük yetenekleriyle telepatik bir şekilde oğluyla iletişime geçmeye çalışır ve başarılı olur. Bir tarikatın işleyişinden sorumlu olan annesi, oğlunu tarikatın başına geçirmeye çalışmaktadır ve onu sözleriyle manipüle etmektedir. Liderlik hissi ve tarikata üye olan insanların kendisine tapacağını öğrenen Sebastian,

egosuna yenik düşüp tarikat tarafından kutsal kabul edilen kan çukurunda yıkanır ve tarikatın başına geçer.

Bir sonraki görevi dünyada var olan ve sadece çocuklarının üfleyebileceği boynuzu üfleyerek, babasını (Trigon'u) dünyaya çağırmaktır. Trigon, dünyayı ve güçlü bir gezegen olan Tamaran'ı yok etmeye çalışan bir karakterdir. Bu görev Sebastian'ın annesiyle kavga etmesine sebep olur çünkü Sebastian tarikatın başındadır, çok güçlüdür ve babasına ihtiyacı yoktur fakat annesi Trigon'un gelmesinde ısrarcıdır. Bu sırada iyi tarafta olan ve dünyanın yok olmasına göz yummayan Titanlar, Sebastian'ı engellemeye çalışır. Psikolojik açıdan zayıf olan Sebastian çok kolay manipüle edilebilir bir hale gelmiştir ve Titanların üyesi Superboy, Sebastian'ı annesine karşı kıskırtıp annesini öldürmesini sağlamıştır.

Annesini öldürmesinin sebebi ise, babasının dünyaya gelişiyle tekrar bir hiçe dönüşecek olma korkusudur, fakat Sebastian'ın bir planı vardır. Ölçüsüz güce sahip olma hırsı yüzünden boynuzu kendi kendine üfleyip babasını dünyaya çağırmıştır. İlk başlarda aralarında duygusal konuşma geçmiştir fakat Sebastian artık o kadar hırslı birine dönüşmüştür ki babasını öldürüp kalbini yerinden sökmüştür. Bu sayede ulaşabileceği en yüksek güce ulaşmış ve babasının amacı olan dünyayı ve başka bir gezegen olan Tamaran'ı yok etmek için harekete geçmeye başlamıştır. Tamaranlı bir Titan ise (Starfire) Sebastian'ı durdurabilecek tek güce sahip olan süper kahramandır. Süper güçleri sayesinde Sebastian'ı alt etmeyi başarır ve dünyayı kurtarır.

Ulaşmaya çalıştığımız güç her zaman bizi iyi yerlere ulaştırmaz.

İnsan, yaşamı boyunca yetersiz hissetmekten korkan bir varlıktır. İnsanlar için güç ve statü hayatlarında çok önemli bir yer kaplamaktadır, fakat açgözlü insanların bu iki şeye de ulaşmak için yapmayacakları şey yoktur. Her zaman daha fazlasını isterler ve alana kadar da durmazlar. İçlerinde büyüyen hırsları ve egoları onları kendi sonlarına hazırlar. Sonunda da elde ettikleri güçten ya da statüden olurlar. Hem psikolojik açıdan hem de fiziksel açıdan zarar verici olan bu istekler, onları bulundukları çevrelerden uzaklaştırır ve yalnızlaştırır. Kendisiyle baş başa kalan insan en sonunda delirecek seviyeye bile gelebilir. Karakterimiz, Sebastian Sanger bu bahsettiklerimle birebir uyuşan bir insandır. Tarikatın başında, yanında annesi ve tarikat üyeleri varken daha fazla güç arayışı için çevresinden de olmuştur.

En son kendi başınayken ne kadar güce sahip olursa olsun, sahip olduğu gücü doğru kullanamadıktan sonra o gücün bir faydası olmadığını fark etmiştir ama onun için artık çok geçtir. Elindeki gücü iyi kullanmasını bilen Starfire, Sebastian'ın sonunu getirmiştir. Buradan anlayabileceğimiz üzere insan, eline geçen fırsatları düzgün idare edemezse o fırsatların bir anlamı kalmayabilir. Sebastian, gücünü dünyayı yok etmek için değil de kardeşi Rachel Roth (Raven) gibi dünyayı daha iyi bir yere getirebilmek adına kullansaydı eğer, kendisi için her şey daha farklı olabilirdi ama yaşamı boyunca dışlanmış ve yetersiz hissettirilmiş bir birey olarak içindeki intikam hevesini göz ardı edememiştir.

Tarikatın başına geçtiğinde, hayatı boyunca hep bir arayış içinde olduğunu ve bir yere ait hissetmek istediğini aşağıdaki diyalogundan anlayabiliriz;

***“Hayatım boyunca hep bir
aile istemiştim. Beni
dünyadan ve kendimden
koruyacak birisi. Ama
hiçbir zaman aitmişim gibi
hissetmedim... Buraya
gelene kadar. Sonunda
kim olmam gerektiğini
anladım.”***

-Sebastian Sanger

film incelemesi:

Barbie

Yağmur Çağlayan

Bu ay muhtemelen izlediğiniz, izlemediyseniz bile muhakkak hakkında onlarca yorum okuduğunuz bir filmi birlikte irdeliyoruz, Barbie! Çocukluğumuzda izlediğimiz animasyon barbie filmlerine kıyasla çok farklı mesajlar vermeyi amaçlayan ve çok farklı bir sinematografiye sahip olan yeni Barbie filmi topladığı ilgiyle çok ses getirdi.

Barbie bize iki pencereden de bakma şansı sunuyor. Aynı olayları hem ataerkil hem de anaerkil perspektiften inceleyebiliyoruz. Barbieland'de anaerkil bir toplumda kadınların yaptırım gücünü, gerçek dünyada ise patriyarkanın yaptırım gücüne tanıklık ediyoruz. Filmin yaratıcıları Ladybird ve Little Women'dan tanıdığımız Greta Gerwig ve Marriage Story'den tarzına hakim olduğumuz Noah Baumbach. Gerwig tıpkı "Ladybird" filminde olduğu gibi bu filmde de teolojik unsurlar kullanıyor. Barbie ve Ken aslında Adem ile Havva'ya benzetiliyor ama cinsiyet normları bakımından zıt şekilde. Öncelikle Barbie yaratılıyor, sonrasında Barbie'ye eşlik etmesi için Ken. Birtakım hatalar olduğu için adeta "Cennet Bahçesi" olan Barbieland'den atılıyorlar ve çok daha kötü olan gerçek dünyaya gitmek zorunda kalıyorlar. Baumbach'ın en etkili katkısı derin ve karmaşık diyaloglar olmuş gibi gözüküyor.

Ayrıca filmin kostüm tasarımcısı Jacqueline Durran, "Giysiler onun için birer ifade biçimi." diyor Barbie için. "Little Women" filminde çıkardığı işten sonra, Gerwig tasarımcıya yeni işinde de onunla çalışması için teklif götürmüştü. Ödülleri göz kamaştıran yetenekli insanların işbirliği sayesinde de özellikle sinematografik açıdan harika bir film ortaya çıkmış.

Filmin başlangıcında çorak, tarih öncesinde bir mekanda sadece annelik rolünü üstlenebilen ve bebekleriyle oynayan kız çocukları görüyoruz. Ardından, dev boyutlarda bir Barbie çıkageliyor ve kız çocuklarına çok daha fazla rol oynayabilme özgürlüğünü sağlıyor. Bu sahne, Stanley Kubrick'in "A Space Odyssey" filminden alıntıdır. Çorak ve tarih öncesi manzarada alet kullanmayı öğrenen bir maymun kabilesinin aniden dev ve gizemli dikdörtgen bir yapıyla karşılaşması alıntılanmıştır.

Bu sahnenin ardından dış ses “feminizmin ve eşit hakların tüm sorunlarının çözüldüğünü” duyurur ve kalabalıktan gülme sesi yükselir. Bununla birlikte dış ses düzeltme yapar, “en azından barbie’ler böyle düşünüyor.”

Barbieland gerçeklikten uzak, tüm Barbie ve Ken’lerin neşe ve huzur içinde yaşadığı bir diyar. Barbie gerçekten yiyip içmez, duşundan su akmaz, arabasına merdiven ve kapılardan değil, terasından uçarak ulaşır. Tıpkı çocukların barbielerle oynarken yaptığı gibi. Ancak Barbie bazı tuhaflıklar hissetmeye başlar. Gerçekten içmediği halde sütün tadı bayattır, bir anda duşta su akmadığı halde soğukluğu hisseder, arabasına atladığında ise uçmak yerine düşer ve tek başına ayakta durmayı başaramaz. Kusursuz mutluluğunun ve mutlak iyi düşüncelerinin arasına “ölüm” düşüncesi sızar. Ne yazık ki tuhaflıklar bunlarla sınırlı kalmaz, Barbie artık parmak uçlarında duramaz, ayak topuğu yere basar, hatta selülitleri olduğunu fark eder. “Klişe” Barbie için bunlar resmen kıyamet habercileridir. Böylece düzelmek amacıyla Tuhaf Barbie’ye gider. Gerçek dünyada onu oynatan kişinin onu hırpalamış olabileceğini ve bir portal açıldığını öğrenir. Oraya gidip yanlış olan şeyleri düzeltme mecburiyetindedir. Yalnız gitmek istese de Ken de gizlice onun macerasına katılır.

Barbie gerçek dünyaya gittiğinde tüm kadınların ona teşekkür edip sarılacağını düşünür ama sandığından çok farklı bir gerçeklik ile karşılaşır, çünkü burada hâkim olan anaerki değil patriyarkadır. Sadece kıyafetleri yüzünden erkekler tarafından taciz edilir, güvende ve huzurlu hissedemez, objeleştirilmiş durumdadır. Ayrıca kadınları sandığı kadar iyi etkilememiştir. Kendisini oynattığını düşündüğü kızın okuluna gidip kıza kendini tanıttığında “İcat edildiğinden beri kadınlara kötü hissettiriyorsun. Feminist hareketi 50 yıl geriye götürdün, faşist!” tepkisiyle karşılaşır. Şok olan Barbie gözyaşlarına boğulur ve kendini varoluşsal bir krizin içerisinde bulur. Tüm gerçekliği bir yalandan ibaret olduğunun bilincindeyken kendini sorgular.

Bu esnada Ken de patriyarkal düzenle tanışır, dünyayı erkeklerin yönettiğini keşfeder. Bütün varlık amacı Barbie’nin kendisini görmesini sağlamak olan ve mesleği “sahil” olan Ken, tanıştığı bu düzenle birlikte kimliğini sorgular ve toksik maskülenitenin ağına düşer.

Barbie’nin yaratıcısı olan şirket "Mattel", Barbie’nin gerçek dünyada olduğunu öğrendiği an tehlike sirenleri çalar ve Barbie’yi yakalarlar. Barbie şirkette kurulun odasına girdiğinde “kadın CEO’nun nerede olduğunu” sorgular ve yönetimde bir kadının bile olmadığı gerçeğiyle yüzleşir, CEO “cinsiyetsiz tuvaletleri” ile bu hatanın üzerini örtmeye çalışır.

Ardından Barbie'den kutusuna girmesi istenir, elleri bağlanmak üzereyken farkındalık yaşayan Barbie, kutudan çıkıp kaçmayı başarır. Filmde bahsedilen bu kutuya girme sahnesi de “Lego” filminden alıntılanmıştır, çocuksu hayallerin yetişkinlerin ezici gücü tarafından engellenmesini tasvir eder.

Bu esnada Ken Barbieland'e gider, ataerkil dünyayı gördükten sonra kendi yaşadığı evreni “Kendom”'a çevirir, diğer Kenlerle birlikte yönetimi ele alırlar, Barbie'nin rüya evine el koyar, ve bu yeniliklerin ardından diğer barbielerin de beyni yıkanır. Buradaki önemli detaylardan biri Barbie ve Ken'in partileri arasındaki farklılıktır. Her gece kızlar gecesi yapan Barbie'nin rüya evinde hiçbir zaman erkek bulunmaz ancak Ken'in partisinde içeride hizmet eden barbieler görürüz. Anaerkil sistemde erkekler objeleştirilmezken ataerkil sistemde kadınlar objeleştirilir.

Bu sorunlu düzene göz yumması mümkün olmayan Barbie, kendini oynatan kadın (Gloria) ve kızıyla birlikte Barbieland'e döner. Ancak çaresizlik içerisinde depresyona girer ve pes eder, bu esnada Gloria'nın yaptığı konuşma adeta bir anahtar gibi her şeyi çözer ve Barbie yeniden çabalamaya hazır olur.

Kendom'dan kurtulmak için öncelikle beyni yıkanan barbieleri normale çevirmesi gerektiğini fark eder. Barbieler, Kenleri oyalayarak beyni yıkanan barbieleri ekip çalışmasıyla kaçırlar. Kendi kızı tarafından dahi karanlık ve eksik görülen Gloria, barbielerin direnişiyle birlikte adeta bir aydınlanma yaşar. Sonrasında kendisini de cesaretlendiren fikir ve düşüncelerini, beyni yıkanmış barbieleri kendi benliklerine çevirmek için kullanır. Teker teker her barbieyle cesaretlendirici bir konuşma yapar ve barbieler büyülü şekilde yeniden benliklerini kazanırlar. Kenleri oyalama yöntemleri de hicivlidir, barbieler onlara hiç “Godfather” izlemediklerini ya da herhangi bir spor dalı hakkında hiç bilgileri olmadıklarını söyler, böylece uzun süre mansplaining yapmaya odaklanan Kenler beyni yıkanan barbielerin yanlarından ayrıldığını fark etmezler bile.

Örgütlenen barbieler Kendom'ı yıkıp yeniden Barbieland düzenini kurarlar. Ancak Kendom yıkıldığı gibi Ken de yıkılır, zira kimliğine dair inşa ettiğini sandığı her şeyi kaybeder. Barbie Ken'le onun bundan ibaret olmadığına dair bir konuşma yapar. Ken'in varlık amacı ne Barbie'ye kendini göstermesi, ne sahil ne de toksik maskülenitedir. Tek yapması gereken gerçekten ne istediğine ve kim olduğuna karar vermesidir.

Ayrıca her gece kızlar gecesi olduğu için özür diler. Kimsenin bir diğerinden üstün ya da aşağıda olması gerekmez, eşit ve uyumlu yaşayabilmeleri mümkündür. Böylece Barbieland artık ne ataerkil ve ne de anaerkil bir sisteme sahiptir, artık eşitlik hakimdir.

Son sahnelerde Barbie, yaratıcısı Ruth'un hayaletiyle bir yürüyüşe çıkar. Ruth ondan gözlerini kapatıp hissetmesini ister, ardından neşeli, gülen kadınlar ve genç kızların bir video edit'i ekrana gelir. Barbie gözlerini açtığında gözlerinden birkaç damla süzülür. Barbie de artık Barbie gibi hissetmediğini söyler.

Son sahnede ise Barbie'nin gerçek dünyada olduğunu ve jinekolog randevusuna gittiğini görürüz. Bu sahnede de Barbie'nin artık genitale sahip olduğunu, dolayısıyla bir oyuncak değil gerçek insan olduğuna emin oluruz. Barbie gerçek dünyada gerçek bir kadın olmayı tercih etmiştir. Yaşadığımız bütün zorluklara rağmen yine de "How i love being woman!" mottosunu sıkça kullanmamızla aynı motivasyon olduğu söylenebilir. Bu sahne ayrıca üreme sağlığının önemine dikkat çeker. Düzenli jinekolog randevunuza gitmeyi ve erkeklere güvenmemeniz gerektiğini unutmayın kızlar!

Şaka bir yana, film bize feminist bakış açısından aslında düzenin zıttına dönmesini ve kadın gücünün baskın olmasını değil, yalnızca eşitliğin hakim olması gerektiğini ve feminizmin talebinin de bu olduğunu anlatıyor. Olay örgüsü incelemesinin yanı sıra biraz da Barbie hakkında konuşalım istiyorum. Şu an en tartışmalı konu Barbie'nin feminist olup olmadığı.

Ruth kızının hayalleri ve hedefleri doğrultusunda kağıt üzerinde oluşturduğu iki boyutlu bebekleri kızı için üç boyutlu gerçek bebeklere çevirme motivasyonu yola çıkıyor. Ancak Ruth bebeklerin oldukça kadınsı, uzun ince bacaklar, çıkık göğüsler ve ince bel gibi özelliklerde olmasını istiyor. Fikri bunların çocuklara yönelik olması sebebiyle satmayacağı gerekçesiyle desteklenmiyor. Bir aile gezisinde kızıyla birlikte girdiği oyuncakçıda yetişkinlere yönelik çizgi roman karakterinin oyuncağını gördüğünde "İşte benim tarif ettiğim bebek." diyor ve bu bebekleri Amerikalılara benzetip üç yıl sonrasında satışa sunuyor. Barbie ismini Ruth'un kızı Barbara'dan alıyor, Mattel şirketi ise ismini Ruth'un hayat arkadaşı Matt'in isminden alıyor.

Aslında kızının hayallerini gerçekleştirme isteği çok tatlı görünse de bebekleri gerçekçi olmayan güzellik standartlarına sokmuş olması eleştiriliyor. Filmde de kızın “İcat edildiğinden beri kadınlara kötü hissettiriyorsun. Feminist hareketi 50 yıl geriye götürdün faşist!” söylemi bu eleştiri ve yargının yansıması.

Merak edilen konulardan biri de Barbie bu kadar eleştirilirken Mattel’in neden filmin işbirliğinde yer aldığı. Bu kadar yargı ve kötü söylem varken Mattel neden buna destek veriyor?

Film için yapılan reklam çalışmalarının yanı sıra filmin başlı başına bir Barbie’nin itibarını kurtarma çalışması olduğu da söylenebilir belki. Mattel birtakım güzellik standartları, kusursuzluk, mükemmeliyetçilik gibi dayatmalar yaptığını kabul ediyor ve aslında özeleştiri veriyor. Bunun yanında kadınları desteklediğini beyan ediyor, kadınların istediği her şeyi olabileceklerini savunuyor.

Örneğin, NASA’nın astronot birliklerinde ilk kez 1978’de bir kadın yer aldı ancak Barbie kariyer serisinde ilk astronot Barbie’yi 1965’te yarattı. Filmle birlikte marka Barbie satın almanın ya da sevmenin bir suç olmadığını anlatmak istiyor. Kitlenin bir kısmı “Hatanın neresinden dönülürse kardır.” motivasyonuyl -ayrıca özeleştiri vermesinin sempatik bulunmasıyla- markanın samimiyetine inanırken bir kısmı da kapitalist sisteme göre tavır takındıklarını, şu an feminist gözükmekten başka çareleri olmadığı için bu çizgide ilerlediklerine inanıyor.

Markanın motivasyonu ne olursa olsun yönetmenlerin harika bir iş çıkardığı konusunda herkes hemfikir. Basit bir Barbie filminden ziyade tüketici kültürü, büyüme, ebeveyn ilişkileri ve cinsiyet dinamikleri hakkında geniş kapsamlı ve aydınlatıcı bir eser izliyoruz. Kimi zaman duygulanıyor kimi zaman sinirleniyoruz ve çoğunlukla yüzümüz gülüyor. Belki de kadın ya da erkek fark etmeksizin hepimiz kendimizden bir parça bulduğumuz için bu kadar yakın hissediyoruz.

yeraltı dünyasının güçlü tanrısı: Hades

Yağmur Çağlayan

Üç kardeş olan Zeus, Hades ve Poseidon, babaları Kronos'u yendikten sonra dünyayı; yeryüzü, denizler ve yeraltı olarak üç parçaya böler ve kurayla yöneticisine karar verirler. Zeus yeryüzünü, Poseidon denizleri ve Hades de yeraltını kontrolü altına alır. Birbirinden güçlü bu üç tanrı arasından bu sayımızda Hades'i irdelleyeceğiz.

Poseidon ve Zeus diğer Olimposlularla birlikte Olimpos Dağı'nda yaşarken yeraltını ve yeraltı sakinlerini koruması gerektiği için Hades kendi dünyasında yaşamını sürdürür. Hades'in adı Olimposlular tarafından zikredilmez çünkü insanlar Hades'in duyup onları yanına çağıracağına inanır.

Yeraltı, insanların öldükten sonra gittikleri, tıpkı cennet-cehennem gibi bir yerdir, kötü bir insan olmadığı halde herhangi bir büyüklük göstermemiş insanlar için de "araf" bölgesi vardır. Yeraltı ve ahiret inancının benzerliğinin yanı sıra ölen insanları yeraltına bir kayıkçının tekneyle götürdüğü ve kayıkçının hizmeti karşılığında madeni para istediği inancı vardır.

Bu sebeple Yunanlar, ölülerini ağızlarında madeni parayla gömer.

Hesiodos yeraltını şöyle tasvir eder:

*Orada yükselir yankılı konağı
Güçlü Hades'le korkunç Persephone'nin.
Azgın bir köpek bekler kapısını,
Amansız, sinsilikler ustası bir köpek
Girenlere yaltaklanır kuyruğu kulaklarıyla
Ama gireni bir daha bırakmaz dışarı,
Pusuda bekleyip param parça eder
Çıkmak için kapıya gelenleri.*

Hades'in en yetkin olduğu gücü kendi dünyasında bulunan her ruh üzerinde tam kontrol sahibi olmasıdır, istediği gibi yönetebilir. Lucifer dizisini izlediyseniz, Lucifer'ın cehennemdeki tutsakları cezalandırmak için nasıl akıllarını ve ruhlarını kontrol edebildiğini hatırlarsınız, Hades de bunu yapabilme gücüne sahiptir.

Bir diğer çok güçlü silahı, onu görünmez kılan miğferidir. Bu miğferle birlikte sıradan insanlara, olağanüstü canlılara ve hatta tanrılara bile görünmez olabilir.

Hades denilince aklımıza ilk gelen unsurlardan biri de Kerberos'tur. Genellikle üç başlı köpek olarak tasvir edilse de üç başlı, kuyruk yerine bir yılan taşıyan ve vücudunun çeşitli yerlerinden yılan çıkan bir canavar olarak da bahsedilmiştir. Kerberos, yeraltı dünyasının kapısında koruyucu olarak görev alır, aynı zamanda ruhların kaçmasına da engel olur.

Kış Mevsimini Yaratan Güçlü Aşk: Hades ve Persephone

Hades, Zeus ve Demeter'in kızı Persephone'ye âşık olur ve onu çiçek topladığı bir esnada yeryüzünden kaçıır. Tarım ve hasat tanrıçası Demeter bunu fark ettiği anda yeryüzüne kuraklık ve kıtlık getirir, bereketi ise ancak kızı yanına döndüğünde geri getireceğine yemin eder.

Zeus, oğlu Hermes'i, Persephone'yi geri getirmesi için, Hades'in yanına yollar. Hades sevgilisini ailesine iade etmeyi kabul eder ancak onu göndermeden önce nar yedirir. Böylece Hades ve Persephone birbirine bağlanır. Durum böyle olunca Zeus ve Demeter, Hades'le uzlaşmaya gitmek zorunda kalır. Yılın üçte birini Persephone yeraltında, Hades'in yanında, geçirecektir. Tam bu zamanda Demeter de kızını kaybetmenin hüznünü ifade edebilmek için yeryüzüne sert bir kış mevsimi yaşatır.

kaynakça

Tablo İncelemesi: Guernica, Picasso

Khan Academy
Wikipedia
İyi ki görmüşüm.com
Kritik
İncelemeler.blogspot.com

Roman İncelemesi: Frankenstein

Wikipedia
Medium.com
nedirnedemek.com
aracbuzdolabı.net

Bitkilerde Bu Ay: Yılan Bitkisi (Paşa Kılıcı)

<https://www.istanbulcicekleri.com/blog/pa-sa-kilici-sansevieria>

18. Yüzyılda Kadın: Pamela

<https://www.byarcadia.org/post/the-status-of-women-in-18th-century-english-society>

Film İncelemesi: Barbie 2023

rogerebert.com
theguardian.com
americamagazine.org

Yeraltı Dünyasının Güçlü Tanrısı: Hades

Britannica.com
Okuryazarim.com
Theoi.com

bütün

Günc

kitaplardaydı.

Martin Eden, Jack London